

43132 Klacht van een student over een ROC. Het ROC bood onvoldoende begeleiding, maar mocht het verzoek van de student om een aangepast onderwijsaanbod afwijzen.

ADVIES

inzake de klacht van:

[student], wonende te [woonplaats], hierna te noemen student,
gemachtigde: [gemachtigde]

tegen

[afdeling] van [school], gevestigd te [vestigingsplaats], hierna te noemen verweerder,
gemachtigde: mr. B. Bommel

1. VERLOOP VAN DE PROCEDURE

Op 19 januari 2023 heeft de student bij het instellingsbestuur een klacht ingediend over [afdeling] waar de door de student gevolgde [opleiding] onderdeel van is. De klacht gaat over de afwijzing door verweerder van het verzoek van de student om een aangepast onderwijsaanbod en over de door verweer aan de student aangeboden begeleiding en ondersteuning.

Het instellingsbestuur heeft op 17 februari 2023 de Commissie verzocht advies uit te brengen over de klacht en heeft daarbij de klacht en bijlagen ingediend.

Het instellingsbestuur heeft op 6 maart 2023 een verweerschrift ingediend.

De zitting vond plaats op 30 maart 2023 te Utrecht.

De student was aanwezig met zijn moeder, die als gemachtigde optrad.

Verweerder werd ter zitting vertegenwoordigd door de gemachtigde en [onderwijsmanager].

2. DE FEITEN

1. De student, geboren op [geboortedatum], volgde in het studiejaar 2022-2023 de beroepsbegeleidende leerwegopleiding (bbl) niveau 3 [opleiding] nadat hij de bbl niveau 2 opleiding had afgerond. In de praktijk betekent een bbl opleiding dat de student vier dagen beroepspraktijkvorming verricht op zijn werkplek en één dag begeleide onderwijstijd op de opleiding heeft. Tijdens de begeleide onderwijstijd ontvangen de studenten naast gericht vakinhoudelijk onderwijs ook algemeen vormend onderwijs: Nederlands, rekenen, loopbaan & burgerschap en één vreemde taal.
2. Op 5 januari 2023 heeft de student een docent verzocht of hij de begeleide onderwijstijd op zijn werkplek mag volgen en alleen nog naar de opleiding hoeft te komen om de voortgang van zijn studie te bespreken. De docent heeft het verzoek aan de onderwijsmanager voorgelegd.

3. Op 10 januari 2023 heeft [onderwijsmanager] het verzoek van de student afgewezen. De onderwijsmanager heeft gesteld dat studenten een verplicht aantal uren begeleide onderwijstijd moeten ontvangen op de opleiding.
4. Op 19 januari 2023 heeft de student zich met terugwerkende kracht (10 januari 2023) uitgeschreven. De student heeft een klacht ingediend.
5. Het instellingsbestuur heeft de klacht over de begeleiding en ondersteuning tijdens de begeleide onderwijstijd en de afwijzing van het verzoek eerst zelf behandeld. Dit heeft niet tot een oplossing geleid.

3. STANDPUNTEN VAN PARTIJEN

Standpunt van de student

De student heeft moeite om gemotiveerd te studeren op de dagen dat hij op de opleiding is. Na zijn aanmelding voor de bbl niveau 3 opleiding heeft het enige tijd geduurd voor hij toegang kreeg tot het digitale systeem waarin hij aan de lesstof kon werken. De eerste weken zat hij dus zonder stof op de opleiding. Toen de toegang tot het systeem geregeld was, bleek de begeleiding matig. In de praktijk houdt de begeleide onderwijstijd zelfstandig werken in zonder veel begeleiding. De opleiding heeft gedoogd dat de student Netflix keek tijdens de begeleide onderwijstijd, omdat hij de opdrachten snel af heeft. Naar de opleiding komen voor deze dagen was de moeite dan ook niet waard. De opleiding heeft geen gesprekken gevoerd met de student over de motivatieproblemen die zichtbaar waren. De student was aan het begin van het schooljaar minderjarig (17 jaar). De opleiding had de ouder(s) moeten informeren over de motivatieproblemen.

De ervaring van de student is dat hij wel gemotiveerd is op de werkplek; hier leert de student meer. Dit heeft ermee te maken dat zijn leermeester hem ondersteuning en begeleiding biedt en hij daarnaast werk kan verrichten. De leermeester heeft om deze reden voorgesteld om de schooldag bij het leer-werkbedrijf te laten plaatsvinden zodat de student zonder tegenzin zijn opleiding kan afronden. De opleiding heeft het verzoek van de student om (online) opdrachten onder het toezien oog van het leerbedrijf te mogen maken ten onrechte afgewezen. De opleiding heeft in plaats van het bieden van begeleiding ingezet op uitstroom toen de student zijn motivatieprobleem en zijn verzoek om een alternatief voor de begeleide onderwijstijd heeft aangekaart.

Standpunt van het instellingsbestuur

Het is bekend dat de start op de opleiding niet goed is geweest. De opleiding heeft echter een passende oplossing gezocht en na een aantal weken heeft de student een laptop ontvangen om aan de slag te kunnen. Het is overigens niet zo dat de student geen toegang had tot de lesstof. Dat de student motivatieproblemen heeft op de schooldagen, is bekend. De opleiding heeft de gebruikelijke ondersteuning en begeleiding geboden om de student aan het werk te krijgen. De oorzaken van de motivatieproblemen liggen in dit geval uitsluitend bij de student, van wie ook een zekere mate van zelfstandigheid wordt verwacht. De instelling kan hier weinig anders mee doen dan zij heeft gedaan. Extra begeleiding en ondersteuning is niet nodig, omdat de student geen diagnose heeft die dit rechtvaardigt.

Pas in de klachtprocedure is bekend geworden dat de ouders graag op de hoogte waren geweest van de motivatieproblemen. Het is niet gebruikelijk bij een bbl niveau 3 opleiding dat ouders betrokken

worden bij de opleiding. Dit is alleen mogelijk op verzoek van de student. De student had op het aanmeldformulier niet aangekruist dat hij wilde dat zijn ouders geïnformeerd worden over de studievoortgang.

De instelling heeft het verzoek van de student terecht afgewezen. Studenten moeten één keer per week naar school komen voor de begeleide onderwijstijd. Een aanpassing van de begeleide onderwijstijd is op grond van de onderwijswetgeving niet toegestaan. De onderwijsinspectie voert controles uit op dit punt. Bovendien is fysiek onderwijs het uitgangspunt van de opleiding en is de ervaring dat het aanbieden van afstandsonderwijs een zware belasting is voor het onderwijspersoneel. Overigens is het maar de vraag of deze specifieke aanpassing bijdraagt aan de oplossing van het motivatieprobleem. Als de student in het geheel geen onderwijs op de opleiding meer volgt, zal de motivatie voor het volgen van onderwijs logischerwijs verder verminderen. Er is geen sprake van een handicap of chronische ziekte bij de student die maakt dat een aanpassing van het onderwijsaanbod gerechtvaardigd is.

4. OVERWEGINGEN VAN DE COMMISSIE

Klacht over begeleiding en ondersteuning

Naar het oordeel van de Commissie is de klacht over de ondersteuning en begeleiding gegrond. Op basis van het dossier en de toelichting van partijen is niet gebleken dat de opleiding zich voldoende heeft ingespannen om de student te begeleiden en ondersteunen. Vast is komen te staan dat de student door oorzaken buiten zijn toedoen niet meteen aan de slag kon tijdens de begeleide onderwijstijd. Niet valt uit te sluiten dat dit de motivatie van de student in negatieve zin heeft beïnvloed. Toen de student eenmaal goed en wel aan de slag kon, bleek dat hij nog altijd gedemotiveerd was. De student kwam weliswaar naar de opleiding, maar hij deed weinig tijdens de begeleide onderwijstijd.

De opleiding heeft naar eigen zeggen geconstateerd dat de student gedemotiveerd was. Een opleiding, ook op bbl niveau 3, mag het niet bij die loutere constatering laten. Als een opleiding constateert dat een student gedemotiveerd is en dat er sprake is van een patroon van een negatieve werkhouding, dan moet de opleiding dat oplossingsgericht bespreken met de student. Niet is gebleken dat de opleiding de motivatieproblemen met de student heeft besproken. De student heeft de bbl niveau 2 opleiding met goed gevolg afgerond en de leermeester zag kennelijk ook potentie in de student. Ter zitting is ook door verweerder gesteld dat de student zeker potentie heeft, maar dat hij gedemotiveerd is voor de vakken behorend tot het zogenoemde algemeen vormend onderwijs. De opleiding heeft in zo'n geval de pedagogische taak om de student te stimuleren tot het met succes afronden van de opleiding. Dat de opleiding op dit punt een gesprek, laat staan een coachend gesprek, met de student heeft gevoerd, al dan niet in aanwezigheid van de leermeester, is niet gebleken.

De opleidingsmanager heeft ter zitting verklaard dat in een geval als dat van de student van alles uit de kast wordt getrokken om de student op gang te krijgen. Registraties over de inzet van ondersteuning ontbreken echter in het dossier. Ook heeft de opleiding ter zitting niet concreet benoemd welke inzet is gepleegd om de motivatie van de student te verbeteren. Of en zo ja welke begeleiding geboden is, staat dan ook niet vast. Zoals verweerder terecht stelt mag van een student op bbl niveau 3 een zekere mate van zelfstandigheid worden verwacht, in elk geval een hogere mate

dan van een student op bbl niveau 2. Maar dit betekent niet dat de opleiding in de situatie van de student kon berusten in diens demotivatie op de wijze die ter zitting is vastgesteld.

De opleiding hoefde de ouders niet eerder te informeren over de motivatieproblemen van de student. Een mbo-student beslist vanaf zijn 16e zelf of diens ouders inzage mogen hebben in diens voortgang. Voor het delen van gegevens met ouders is toestemming nodig. De opleiding had geen toestemming van de student om deze informatie met de ouder te delen.

Klacht over afwijzing verzoek aangepaste vorm begeleide onderwijstijd

De Commissie oordeelt de klacht over de afwijzing van het verzoek om een aangepaste vorm van begeleide onderwijstijd ongegrond. Verweerder heeft het verzoek van de student terecht afgewezen. Een mbo-instelling is bij wet verplicht om een verplicht minimum aantal uren begeleide onderwijstijd aan te bieden. Dit zijn 200 klokuren op basis van de Wet educatie en beroepsonderwijs waar de instelling zich aan moet houden.¹ De wet stelt expliciet dat deze klokuren anders zijn qua aard en inhoud dan de uren voor de beroepspraktijkvorming die de student op zijn werkplek doorbrengt.² De begeleide onderwijstijd zijn klokuren waarin onderwijs wordt gegeven onder verantwoordelijkheid en met actieve betrokkenheid van onderwijspersoneel. De onderwijstijd mag dus niet ingevuld worden met begeleiding van de leermeester op de werkplek, omdat de leermeester geen onderdeel van het onderwijsteam is. Hieruit volgt dat het vervullen van de begeleide onderwijsuren op een andere wijze, zoals door de student verzocht, niet mogelijk is.

Dat verweerder motivatieproblemen geen reden vindt om de begeleide onderwijstijd te verminderen dan wel om deze op de werkplek van de student te laten plaatsvinden, oordeelt de Commissie als gerechtvaardigd. Er is immers bij de student geen sprake van een handicap of chronische ziekte die zo'n aanpassing rechtvaardigt. Bovendien is fysiek onderwijs op de opleiding het uitgangspunt. De student heeft deze argumenten van verweerder niet bestreden.

5. OORDEEL

Op grond van bovenstaande overwegingen verklaart de Commissie:

- de klacht gegrond voor zover het de begeleiding en ondersteuning vanuit de opleiding betreft;
- de klacht ongegrond voor zover het de afwijzing van het verzoek om een aangepast onderwijsaanbod betreft.

Vastgesteld te Utrecht op 21 april 2023 door mr. drs. G.W. van der Brugge, voorzitter, en M. Adelaar, mr. V.M. van Daalen-Mannaerts en A.M.V. Vlietstra, leden, in aanwezigheid van mr. M. Ettema, secretaris.

w.g.

mr. drs. G.W. van der Brugge
voorzitter

w.g.

mr. M. Ettema
secretaris

¹ Zie artikel 7.2.7. lid 4 van de Wet educatie en beroepsonderwijs.

² Zie artikel 7.2.7. lid 6 van de Wet educatie en beroepsonderwijs.